

yderne, som vi, i Modsatning til Bropengeyderne, kunne holde fast paa, ikke kunne slippe for enten paa den ene eller den anden Maade at betale det, de nu yde, enten i fast Brofornsydelse, og saa intet Mere til Broerne, eller deels i en Ydelse for at holde Broerne vedlige og deels Broforn for det Overtfyndendes Bedkommende. Dette troer jeg, vi Alle først maae være enige om, saa troer jeg, at vi ere paa et retsfaarigt Grundlag. Jeg maa bringe i Erindring, at Sertenhundrede og nogle og Tredstidstyve og Sertenhundrede og nogle og Tyve ere Aarstal, der ligge langt tilbage, og hvad der i 1843 er skeet, som er begyndt i Sertenhundrede og nogle og Treds, giver Aarstallet 1843 en noget roget Lugt; det er blevet gammelt derved, det er altsaa et Tillæg til en Afsløsning, det er en Afspøning af det Gamle, det er kun en yderligere Erkjendelse af, at det, der er skeet 1660 eller 1620, ikke har været tilstrækkeligt til at naae Maalet, og derfor er det samme Middel paany blevet anvendt i et mere udstrakt Omfang, for med den samme Berettigelse at naae det samme Maal:

Naar man siger, at vi meget tidligere skulde være komne over paa et andet Besyssystem, saa siger jeg Ja dertil. Siger man, det er en Ulykke, at man for de offentlige Landeveie uden Videre har opgivet Brofornet, saa siger jeg: det er en stor Feil, og dersom jeg vidste, at vi endnu kunde komme til at omgjøre det, skulde jeg gjøre det til Trøst for de nuværende Brofornsydere. Det er den Trøst, de savne, det er den Misnøie, de lide under; de have seet, at man paa de offentlige Landeveie er sluppen fri for en Ydelse, som Bedkommende ikke skulde være frie for, de begribe ikke — og dert indrommer jeg, de have en vis Ret — hvorfor de, der ikke ere saa lykkelige at have en offentlig Landevei, desuden skulle beholde Brofornsyulykken, — men saaledes er Skæbnen forffjellig, den kan ikke tildele Alle lige. Da den nu ikke kan det, og da Tilfældigheden ogsaa gjør sin Magt gjældende, kunne vi kun, naar vi ved en Lov skulle afgjøre Sagen, søge at afgjøre den paa en billig og hensigtsmæssig Maade. Vi skulle vel lægge Mærke til, at alle disse Landboforhold — thi det er endnu et Landbo-

forhold — hænge saa nøie sammen, at vi, naar vi opgive et Princip i et af dem, restfere, at denne Opgivelse overføres paa et andet, og vi skulle derfor være forstigtige med, hvorledes vi behandle Brofornet paa den ene Side og Bropengene paa den anden; Bropengene bør ikke principmæssigt afløses med den 25-dobbelte Værdi, og Brofornet har netop denne Værdi, deri ligger Forskjellen. Vi skulle erkjende, at, naar vi afløse Bropengene, kunne vi ved et Skøn omtrent slaae $\frac{1}{4}$ af, idet vi sige, at Regjeringens Ret til yderligere at indskrænke Indtægten ved at nedsætte Bropengene er en Værdi, som udtrykt i Tal afdrager Noget paa Multiplikator, der saa kan blive 15, 16, 17, 20, efter den samme Maalesstok, som vi anvende ved andre Leiligheder.

Poul Knudsen: Denne Sag er nu udviklet saa tilbørligt, at jeg egentlig ikke kan give nogen videre Oplysning udenfor hvad der allerede er fremsørt, hvorfor jeg ogsaa kan fatte mig meget kort. Jeg antager, at det vilde være mindre heldigt, hvis enten Regjeringens eller Mindretallets Forslag blev vedtaget, thi dette vilde efter min Formening lede til, at ingen Brofornsyder vilde indløse sin Forpligtelse, da det er temmelig naturligt, at, naar han skal betale en Byrde med det 25-dobbelte Beløb og han, idet han betaler det, paatager sig en Forpligtelse til at holde Broen vedlige, han da ikke indlader sig derpaa, men hellere vedbliver at yde Brofornet. Jeg troer, at Udvalget temmelig rigtigt har truffet det ved at bestemme, at Brofornet skal indløses med det halve Beløb; det vilde i de fleste Tilfælde saa omtrent træffe det Rette, thi Bropenge og Brobyg ere i de fleste Tilfælde Equivalens mod hinanden. Enkelte Steder kan det Gne være Mere end det Andet; men det er ikke ofte Tilfældet.

Den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Kreds (Tscherning) har forøvrigt vistnok stillet Sagen i det rette Lys; thi han har sagt, at Broforn var en Byrde, der burde indløses, men at Brofornsyderne skulde have en Godtgjørelse, fordi de paatog sig en ny Forpligtelse; det vilde jeg ansee for det Heldigste; men, da